

Załącznik nr 13 - Model szkolenia i doradztwa dla pracowników kuratoriów oświaty i jednostek samorządu terytorialnego

Model szkolenia i doradztwa dla pracowników kuratoriów oświaty i jednostek samorządu terytorialnego

Załącznik nr 13 - Model szkolenia i doradztwa dla pracowników kuratoriów oświaty i jednostek samorządu terytorialnego

Moduły szkoleniowo-doradcze

<i>nr</i>	<i>Nazwa</i>	<i>wymiar godz.</i>
1	Edukacja włączająca jako edukacja wysokiej jakości dla wszystkich osób uczących się – tworzenie warunków w przedszkolach, szkołach i placówkach.	12
2	Ocena funkcjonalna w praktyce edukacyjnej: od identyfikacji zasobów do procesu wsparcia.	12
3	Praca z klasą ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi – tworzenie warunków oraz nadzór w tym zakresie nad szkołami i placówkami.	16
4	Współpraca z nauczycielami i specjalistami przedszkola/szkoły/placówki oraz z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi placówkami wspomagającymi działania szkół – tworzenie warunków do współpracy i zapewnianie wsparcia.	8
5	Sprawowanie nadzoru pedagogicznego i współpraca z organem prowadzącym jako element jakościowego rozwoju wsparcia dzieci i młodzieży.	12
6	Przepisy prawa oświatowego w zakresie organizacji i realizacji wsparcia dzieci i młodzieży w systemie oświaty oraz zadań nadzoru pedagogicznego i organu prowadzącego przedszkole/szkołę w tym obszarze. Wybrane akty prawa międzynarodowego.	8

Załącznik nr 13 - Model szkolenia i doradztwa dla pracowników kuratoriów oświaty i jednostek samorządu terytorialnego

7	Działania środowiskowe na rzecz edukacji włączającej.	8
8	Współpraca organu nadzoru pedagogicznego z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie wspierania wdrażania edukacji włączającej na danym terenie (podsumowanie).	8

Moduł 1:

Edukacja włączająca jako edukacja wysokiej jakości dla wszystkich osób uczących się - tworzenie warunków w przedszkolach, szkołach i placówkach.

Kluczowe zagadnienia modułu:

- założenia edukacji włączającej jako edukacji dostępnej dla każdej osoby uczącej się;
- wymiary dostępności edukacji;
- uczestniczenie w procesie uczenia się – kryteria i metody oceny (pomiaru);
- korzyści płynące z edukacji włączającej (doniesienia z badań i przegląd dobrych praktyk);
- zadania nauczycieli i specjalistów we wdrażaniu edukacji włączającej;
- postawy nauczycieli i specjalistów wobec edukacji włączającej jako kluczowy czynnik powodzenia inkluzji;
- rola kuratoriów oświaty i samorządów w procesie wdrażania edukacji włączającej;
- kierunki polityki państwa i planowane rozwiązania legislacyjne w zakresie podnoszenia jakości edukacji włączającej w Polsce;
- rozwijanie edukacji włączającej – źródła i sposoby finansowania.

Proponowany wymiar godzinowy modułu: 12.

Moduł 2:

Ocena funkcjonalna w praktyce edukacyjnej: od identyfikacji zasobów do procesu wsparcia.

Kluczowe zagadnienia modułu:

- cele oceny funkcjonalnej (perspektywa ucznia, rodzica, nauczyciela);

Załącznik nr 13 - Model szkolenia i doradztwa dla pracowników kuratoriów oświaty i jednostek samorządu terytorialnego

- znaczenie oceny funkcjonalnej w wymiarze systemowym – podniesienie efektywności działań ukierunkowanych na przygotowanie osób uczących się do samodzielnego radzenia sobie z wyzwaniami (aktualnymi i przyszłymi);
- ocena funkcjonalna jako wymiar (rama) pracy nauczyciela;
- przebieg oceny funkcjonalnej: etap diagnostyczny – etap działań wspomagających – etap ewaluacji działań i korekta; poziomy oceny funkcjonalnej z punktu widzenia stopnia specjalizacji wykonywanych obserwacji (oceny);
- klasyfikacja ICF jako sposób opisu funkcjonowania ucznia w środowisku szkolnym i pozaszkolnym (zalety podejścia biopsychospołecznego);
- zaangażowanie kadr pedagogicznych przedszkoli, szkół i placówek w przebieg oceny funkcjonalnej: zadania, sposoby działania, dobre praktyki;
- planowanie wsparcia w oparciu o wyniki oceny funkcjonalnej – działania nauczycieli i działania specjalistów szkolnych;
- rola współpracy z rodzicami w ocenie funkcjonalnej – strategie włączania rodziców w etap diagnozy i wsparcia;
- konsultacje szkolne i ich rola w ocenie funkcjonalnej;
- trudności, z jakimi spotykają się nauczyciele podczas realizowania oceny funkcjonalnej i metody ich redukcji;
- zalety (mocne strony) oceny funkcjonalnej – perspektywa ucznia, rodzica, nauczyciela,
- znaczenie oceny funkcjonalnej w profilaktyce zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży;
- ocena efektywności udzielanego wsparcia – sposoby zbierania informacji, ich analizowania i formułowania niezbędnych modyfikacji (rola kuratoriów oświaty i samorządów w opracowywaniu przez przedszkola, szkoły i placówki strategii wzmacniania efektywności podejmowanych działań edukacyjno-specjalistycznych);
- rola kuratoriów oświaty w zapewnianiu wysokiej jakości oceny funkcjonalnej z uwzględnieniem jej wieloetapowości i interpodmiotowości.

Proponowany wymiar godzinowy modułu: 12.

Załącznik nr 13 - Model szkolenia i doradztwa dla pracowników kuratoriów oświaty i jednostek samorządu terytorialnego

Moduł 3:

Praca z klasą ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi – tworzenie warunków oraz nadzór w tym zakresie nad szkołami i placówkami.

Kluczowe zagadnienia modułu:

- zasady UDL – od teorii do praktyki nauczania; metody implementacji kryteriów UDL w dydaktyce ogólnej i szczegółowej; analiza praktycznych implikacji poszczególnych zasad UDL;
- dostosowania oraz racjonalne usprawnienia – przykłady rozwiązań;
- dostęp do wspólnych treści nauczania jako element integrujący grupę – personalizacja kształcenia a nauczanie indywidualne;
- metodyka tworzenia tekstu łatwego do czytania (ETR);
- rola i zadania kuratorium oświaty w obszarze nadzoru nad przedszkolami/szkołami/placówkami w zakresie tworzenia warunków do organizacji i realizacji procesu wspierania rozwoju osób uczących się prowadzonego przez nauczycieli i specjalistów w przedszkolu/szkole/placówce;
- wykorzystanie potencjału i rozwój kompetencji doradców metodycznych funkcjonujących w ramach wojewódzkich sieci doradztwa metodycznego (tworzonych przez kuratorów oświaty w porozumieniu z dyrektorami placówek doskonalenia nauczycieli) dla wsparcia nauczycieli i specjalistów w przedszkolach, szkołach i placówkach w zakresie realizacji wsparcia edukacyjno-specjalistycznego zgodnie z założeniami edukacji włączającej;
- rola i zadania jednostki samorządu terytorialnego w działaniach wspierających kadry pedagogiczne i niepedagogiczne przedszkoli, szkół i placówek w pracy z grupą ze zróżnicowanymi potrzebami; przykłady dobrych praktyk w tym zakresie;
- zapewnienie warunków organizacyjnych w przedszkolach, szkołach i placówkach:
 - 1) inwentaryzacja zasobów kadrowych na terenie gminy;
 - 2) inwentaryzacja zasobów bazowych i sprzętowych na poziomie gminy;
 - 3) możliwości a potrzeby – sposób organizacji wsparcia międzyszkolne/międzyprzedszkolne wykorzystanie kadry;

Załącznik nr 13 - Model szkolenia i doradztwa dla pracowników kuratoriów oświaty i jednostek samorządu terytorialnego

- planowanie i organizacja wsparcia edukacyjno-specjalistycznego z uwzględnieniem posiadanych zasobów na poziomie gminy z udziałem dyrektorów szkół/przedszkoli:
 - 1) udział rodziców dzieci/uczniów w każdym etapie organizowanego i realizowanego wsparcia celem jego optymalizacji;
 - 2) zwiększenie atrakcyjności i różnorodności proponowanej oferty;
 - 3) efektywne wykorzystanie kadry nauczycieli specjalistów do bezpośredniej pracy terapeutycznej oraz współpracy z nauczycielami poszczególnych zajęć edukacyjnych;
 - 4) porozumienia międzyinstytucjonalne w zakresie organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju;
- badanie przez jednostki samorządu terytorialnego potrzeb przedszkoli/szkół w zakresie zapewnienia skutecznej realizacji działań w zakresie wsparcia edukacyjno-specjalistycznego oraz optymalizacja realizacji tych potrzeb w kontekście organizacyjnym i finansowym;
- rola wspomaganie prowadzonego w ramach nadzoru pedagogicznego kuratora oświaty – cele, formy i metody skutecznego wsparcia kadr oświaty w realizacji założeń edukacji włączającej;
- system doskonalenia i wspomaganie nauczycieli i specjalistów na terenie gminy z wykorzystaniem potencjału poradni psychologiczno-pedagogicznej, regionalnej placówki doskonalenia oraz biblioteki pedagogicznej, jako instytucji powołanych do kompleksowego wspomaganie przedszkoli i szkół;
- kontrola przez organy nadzoru pedagogicznego podejmowanych w przedszkolach/szkolach działań w zakresie wsparcia edukacyjno-specjalistycznego;
- ocenianie dla rozwoju: zadania, strategie, dobre praktyki.

Proponowany wymiar godzinowy modułu: 16.

Załącznik nr 13 - Model szkolenia i doradztwa dla pracowników kuratoriów oświaty i jednostek samorządu terytorialnego

Moduł 4:

Współpraca z nauczycielami i specjalistami przedszkola/szkoły/placówki oraz z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi placówkami wspomagającymi działania szkół – tworzenie warunków do współpracy i zapewnianie wsparcia.

Kluczowe zagadnienia modułu:

- rola samorządu terytorialnego różnych szczebli w tworzeniu warunków do współpracy pomiędzy przedszkolami/szkołami/placówkami, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi placówkami wspomagającymi działania szkół, w szczególności zapewnianie wsparcia w tym zakresie;
- rola kuratorium oświaty w monitorowaniu, kontrolowaniu i ewaluacji przebiegu i efektów kompleksowego wspomagania przedszkoli/ szkół/placówek (prowadzonego w szczególności przez placówki wspomagania – poradnie psychologiczno-pedagogiczne i placówki doskonalenia nauczycieli) w zakresie planowania, realizacji i ewaluacji prowadzonych działań w zakresie oceny funkcjonalnej i wsparcia edukacyjno-specjalistycznego;
- rozpoznawanie i zaspokajanie, na poziomach regionalnych i lokalnych, potrzeb kształcenia i doskonalenia nauczycieli i dyrektorów przedszkoli/szkół/placówek w celu optymalizacji aktualnych rozwiązań – podejmowania działań umożliwiających powszechne przygotowanie nauczycieli i specjalistów z przedszkoli/szkół/placówek do udzielania wsparcia osobom uczącym się zgodnie z rozpoznanymi potrzebami i możliwościami.

Proponowany wymiar godzinowy modułu: 8.

Załącznik nr 13 - Model szkolenia i doradztwa dla pracowników kuratoriów oświaty i jednostek samorządu terytorialnego

Moduł 5:

Sprawowanie nadzoru pedagogicznego i współpraca z organem prowadzącym jako element jakościowego rozwoju wsparcia dzieci i młodzieży.

Kluczowe zagadnienia modułu:

- rola i zadania kuratorium oświaty w obszarze nadzoru nad przedszkolami, szkołami i placówkami w zakresie oceny funkcjonalnej i wsparcia edukacyjno-specjalistycznego;
- współpraca kuratorium oświaty i jednostki samorządu terytorialnego w zakresie optymalizacji organizowanego wsparcia (w obszarze sposobów analizy potrzeb na poziomie danego samorządu, warunków minimum do spełnienia, wymaganych kwalifikacji nauczycieli i specjalistów, zapewnienia narzędzi diagnostycznych, bazy danych instytucji umożliwiających pogłębienie wiedzy na funkcjonowania i uwarunkowań rozwoju osób uczących się);
- formy i narzędzia nadzoru pedagogicznego jako element jakościowego rozwoju wsparcia dzieci i młodzieży.

Proponowany wymiar godzinowy modułu: 12.

Moduł 6:

Przepisy prawa oświatowego w zakresie organizacji i realizacji wsparcia dzieci i młodzieży w systemie oświaty oraz zadań nadzoru pedagogicznego i organu prowadzącego przedszkole/szkołę w tym obszarze. Wybrane akty prawa międzynarodowego.

Kluczowe zagadnienia modułu:

- analiza wybranych międzynarodowych konwencji, rekomendacji i zaleceń, w szczególności Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Konwencji o Prawach Dziecka, Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych i deklaracji z Salamanki;

Załącznik nr 13 - Model szkolenia i doradztwa dla pracowników kuratoriów oświaty i jednostek samorządu terytorialnego

- poprawa dostępności i jakości edukacji dla wszystkich oraz spójność społeczna w strategicznych dokumentach na poziomie krajowym:
 - a) Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.;
 - b) Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju;
 - c) Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego do 2020 r.;
 - d) Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego z perspektywą do roku 2030 r.;
 - e) Krajowego Programu Reform na rzecz realizacji strategii „Europa 2020”;
 - f) Zintegrowanej Strategii Umiejętności;
- zadania organu sprawującego nadzór pedagogiczny i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie dotyczącym organizacji i realizacji wsparcia dla dzieci i młodzieży znajdujące się w przepisach prawa oświatowego, w tym – analiza i interpretacja przepisów w zakresie ochrony danych osobowych w aspektach dotyczącym kuratorium oświaty i jednostek samorządu terytorialnego;
- finansowanie oświaty – ramy prawne.

Proponowany wymiar godzinowy modułu: 8.

Moduł 7:

Działania środowiskowe na rzecz edukacji włączającej.

Kluczowe zagadnienia modułu:

- odpowiedzialność jednostek samorządu terytorialnego za politykę edukacyjną na poziomie gminy/powiatu;
- informacja o stanie realizacji zadań oświatowych na danym terenie, działania wspierające na rzecz osób z indywidualnymi potrzebami edukacyjnymi jako ważny element realizacji edukacyjnego włączania na poziomie lokalnym;
- upowszechnianie przez samorządy terytorialne idei edukacji włączającej w środowisku lokalnym z wykorzystaniem własnego potencjału instytucjonalnego oraz zasobów jednostek organizacyjnych gminy, powiatu;

Załącznik nr 13 - Model szkolenia i doradztwa dla pracowników kuratoriów oświaty i jednostek samorządu terytorialnego

- środowisko lokalne społecznym wsparciem i sojusznikiem w budowaniu lokalnych koalicji działających na rzecz edukacji włączającej;
- monitorowanie przez organ nadzoru pedagogicznego działań podejmowanych przez przedszkola/szkoły w zakresie realizacji założeń edukacji włączającej we współpracy z placówkami wspomaganiami, w tym – wsparcia udzielanego nauczycielom i specjalistom przez doradców metodycznych zatrudnionych w placówkach doskonalenia nauczycieli; narzędzia zarządcze potrzebne do budowania lokalnych koalicji oświatowych;
- badanie stopnia osiągnięcia wskaźników inkluzyjnej kultury organizacyjnej przedszkola i szkoły, inkluzyjnej polityki i inkluzyjnej praktyki na poziomie lokalnym;
- informowanie mieszkańców i partnerów o uwarunkowaniach funkcjonowania oświaty i możliwości oddziaływania samorządu w oparciu o rzetelne dane, tworzenie kanałów komunikacji ze społeczeństwem; informowanie lokalnej społeczności na temat przyjętych celów i postępów w realizacji polityki edukacyjnej;
- mapowanie zasobów, procesów wdrażania i upowszechniania idei edukacji włączającej w realizacji lokalnej i regionalnej polityki rozwoju jakości edukacji;
- popularyzowanie polskich i zagranicznych przykładów dobrych praktyk stosowanych w przedszkolach i szkołach, w placówkach doskonalenia nauczycieli i poradniach psychologiczno-pedagogicznych w zakresie wdrażania edukacji włączającej.

Proponowany wymiar godzinowy modułu: 8.

Moduł 8:

Współpraca organu nadzoru pedagogicznego z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie wspierania wdrażania edukacji włączającej na danym terenie (podsumowanie).

Kluczowe zagadnienia modułu:

- katalog dobrych praktyk w zakresie współpracy jednostek samorządu terytorialnego i kuratoriów oświaty – doświadczenia ze szkoleń;

Załącznik nr 13 - Model szkolenia i doradztwa dla pracowników kuratoriów oświaty i jednostek samorządu terytorialnego

- wyzwania stojące przed jednostkami samorządu terytorialnego i kuratoriami oświaty w zakresie optymalizacji wspólnych działań ukierunkowanych na upowszechnianie i umacnianie edukacji włączającej w środowisku lokalnym, w tym – w nadzorowanych przedszkolach/szkołach/placówkach oświatowych;
- wyzwania – działania: katalog pomysłów na współpracę między jednostkami samorządu terytorialnego a kuratoriami oświaty w zakresie upowszechniania i rozwijania edukacji włączającej oraz idei włączania społecznego.

Proponowany wymiar godzinowy modułu: 8.